

เศรษฐศาสตร์ แห่งความจริง

ฉบับปรับปรุง
พิมพ์ครั้งที่
4

นักเรียน นักธุรกิจ นักการเมือง ต้องอ่าน

โดย พิชัย จาวลา

เศรษฐศาสตร์แห่งความจริง



.....

“ทฤษฎีทำนายอนาคตทางเศรษฐกิจที่ไม่เคยมีใครรู้
และไม่เคยถูกเผยแพร่มาก่อน
จะนำคุณไปอยู่เหนือเหตุการณ์ กาลเวลา
และความรู้สึกนึกคิดธรรมดาสู่ความจริง
ที่ลึกซึ้ง อย่างที่คุณไม่เคยคาดคิด”

.....

นักเล่นหุ้น นักธุรกิจ นักการเมือง ต้องอ่าน



คำนำสำนักพิมพ์

หนังสือส่วนใหญ่ขายดีในช่วงแรกๆ แต่ก็หายไปจากแผงในที่สุดเร็วบ้างช้าบ้าง “หนังสือเศรษฐศาสตร์แห่งความจริง” วางตลาดเข้าสู่ปีที่ 8 แล้ว ยังคงอยู่ในช่วงขาขึ้นและขายดีขึ้นเรื่อยๆ ทางสำนักพิมพ์อยากจะฟันธงบ้างว่า “หนังสือเล่มนี้จะอยู่ในตลาดไปอีกหลายสิบปีหรืออาจตลอดไป” ตราบใดที่คนเรายังเล่นหุ้นกันอยู่ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แห่งความจริง ได้คาดการณ์ทิศทางการขึ้นได้ถูกต้องอย่างเหลือเชื่อมาแล้ว โดยทำนายตั้งแต่ปี 2550 ว่าหุ้นไทยจะตกจากประมาณ 900 จุด ลงไปถึง ± 450 จุด และหลังจากนั้นจะกลับขึ้นไปเกิน 1,000 จุดได้อีกครั้งก่อนปี 2555 (เขียนไว้ในฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 ซึ่งได้คัดลอกมาลงไว้ท้ายฉบับพิมพ์ครั้งที่ 4 นี้ด้วย) นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ไว้ในเล่ม ตั้งแต่ค่าเงิน US DOLLAR อยู่เกินกว่า 40 บาทไว้ว่า ค่าเงิน US DOLLAR จะอ่อนค่า และค่าเงินบาทจะแข็งค่าขึ้นมาถึง 30-35 บาท โดยทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ทั่วไป ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานและสถานการณ์มากมายหลากหลาย ไม่สามารถจะทำได้

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แห่งความจริง อธิบายปรากฏการณ์ของตลาดหุ้นตลาดอัตราแลกเปลี่ยน ตลาดทอง น้ำมัน ฯลฯ ซึ่งผู้เขียนเรียกรวบๆ ว่า ตลาดเก็งกำไรไว้อย่างไร มีอะไรอยู่เบื้องหลังที่เป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งถ้าใครเข้าใจแล้ว ก็จะสามารถวิเคราะห์คาดการณ์ทิศทางการราคาได้เช่นกัน หนังสือดีมีคุณค่าอยู่ในมือท่านแล้ว ขอให้ท่านโชคดี

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ ดวงกลมลับลิลิซซิง

คำนำ

คุณเคยรู้สึกหรือไม่ว่ามีความผิดปกติอยู่ในสิ่งต่างๆ รอบตัวคุณ แต่คุณตอบไม่ได้ว่ามันคืออะไร ทุกสิ่งทุกอย่างที่คุณเห็นคือสิ่งที่บดบังตาคุณไม่ให้คุณเห็นความจริง คนเราถ้าแค่เห็นก็เชื่อแล้ว จะไม่มีวันเห็นความจริง เพราะความจริงจะอยู่ข้างในเสมอ แต่คนเราเมื่อตาเห็น หูได้ยิน จิตใจก็เชื่อ เป็นกรอบความคิดต่างๆ ไป เห็นโต๊ะก็บอกว่านี่โต๊ะ เห็นต้นไม้ก็บอกว่านี่ต้นไม้ ซึ่งก็เป็นความจริงในระดับหนึ่ง แต่วันนี้วิทยาศาสตร์แขนงใหม่ QUANTUM PHYSICS ที่ได้รับการยอมรับจากนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำทั่วโลกได้พิสูจน์แล้วว่า ในความจริงแท่นั้น ไม่มีโต๊ะ ต้นไม้ ดวงจันทร์ หรือสสารวัตถุใดๆ ตั้งอยู่ตรงนี้ ในโลกนี้ ในจักรวาลนี้จริงๆ อย่างที่ตาเราเห็น มือเราสัมผัสได้ แต่มีอยู่ก็ต่อเมื่อมีจิตของเราเข้าไปรับรู้เท่านั้น ความจริงใหม่ที่เพิ่งได้รับการยอมรับไม่นานมานี้ ถูกนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์มาแล้วหลายเรื่อง หนึ่งในเรื่องที่ประสบความสำเร็จสูงที่สุด คือ THE MATRIX ของผู้กำกับ Wachowski Brothers

ในทางเศรษฐศาสตร์ก็เช่นกัน ตำราเศรษฐศาสตร์ทั่วไปที่ใช้กันอยู่ในโลก มีวิธีคิดที่ตั้งอยู่บนสมมุติฐานและสถานการณ์ โดยมีเงื่อนไข และตั้งอยู่บนความไม่แน่นอน เช่นถ้าจะวิเคราะห์ว่าเศรษฐกิจไทยในปีหน้าจะเติบโตเท่าไร ยกตัวอย่าง 5% ก็ต้องตั้งอยู่บนสมมุติฐานว่า สถานการณ์รอบข้างจะต้องคงที่ เช่นต้องไม่มีสงคราม หรือสถานการณ์ผันผวนรุนแรงใดๆ ราคาน้ำมันจะต้องอยู่ประมาณแถวๆ นี้ ค่าเงินเยนต้องอยู่ประมาณนี้ จีนต้องไม่ลดค่าเงินหยวน ฯลฯ ทั้งๆ ที่รู้ว่าในความเป็นจริง สถานการณ์จะคงที่ไม่ได้ โดยเฉพาะในยุคนี้ที่โลกเปิดเสรีแล้ว แต่เราก็ทำได้เพียงเท่านี้

แต่ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แห่งความจริงนี้ มีวิธีคิดที่ไม่ตั้งอยู่บนฐานของการเชื่อในสิ่งที่เห็น วิเคราะห์การผันผวนของทฤษฎีนี้ จะไม่ตั้งอยู่บนสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน แต่บอกได้เลยว่า เศรษฐกิจในอนาคตจะต้องเป็นแบบนั้นแบบนี้

ในวันข้างหน้าอย่างไม่มีอะไรมาเปลี่ยนได้ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อสถาบันมูดีส์ อินเวสเตอร์เซอร์วิสของอเมริกาออกมาเตือนเราในปี 2538 ว่าเราจะต้องลดค่าเงินบาท และมีวิกฤติเศรษฐกิจเกิดขึ้นเหมือน MEXICO และก็เกิดขึ้นจริงๆ เราจึงแปลกใจว่าเขามีวิธีคิดอย่างไร เพราะในภาพที่เห็นในขณะนั้นล้วนแต่บ่งบอกว่า เศรษฐกิจจะดีขึ้นหรืออย่างน้อยก็ไม่แย่ลงกว่าที่เป็นอยู่ เราเห็นตลาดหุ้นไทยขึ้นไปถึง 1,500-1,700 จุด เห็นการลงทุนขนานใหญ่จากต่างชาติ เม็ดเงินไหลเข้าต่อเนื่อง ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์ ล้วนแต่เป็นไปในด้านบวก นักวิเคราะห์ทั่วโลกล้วนแต่วิเคราะห์ว่าเอเชียจะมีอนาคตสดใสก้าวเข้าสู่โลกยุคใหม่ เป็นยุคก้าวกระโดด อีกทั้งยังเห็นยุโรป อเมริกา เศรษฐกิจถดถอย เม็ดเงินไหลย้ายเข้ามาในเอเชีย ค่าเงินดอลลาร์อ่อนต่อเยนต่ำสุด เป็นประวัติศาสตร์ที่ 80¥/USD มองอย่างไร ก็ไม่เห็นเหตุผลว่าในอนาคตเศรษฐกิจไทยจะตกต่ำอย่างมากไปได้อย่างไร

เราจึงไม่ทันตั้งตัวเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นตามที่มูดีส์วิเคราะห์ไว้ และเสียหายไปตามกันตั้งแต่ภาครัฐถึงภาคเอกชน เมื่อคิดไม่ออกว่าเราทำได้อย่างไร ก็ต้องบอกว่า พลุค หรือบังเอิญ ส่วนจะมาเข้าใจเหตุผลว่าเราเกิดวิกฤติขึ้นเพราะอะไรภายหลังเหตุการณ์ได้เกิดไปแล้ว จะมีประโยชน์อะไร เหตุผลในระดับเบื้องต้นสามารถอ่านได้ในบทที่ 1

แท้จริงแล้วทฤษฎีของเขาไม่ได้คิดวิเคราะห์ตามภาพที่เห็น หรือคิดตามตำราเศรษฐศาสตร์ในแบบทั่วไป แต่ทฤษฎีหรือวิธีคิดที่เขาใช้ในการวิเคราะห์คาดการณ์อนาคตนั้นเป็นสิ่งที่เราไม่เคยรู้ ไม่เคยคิด ไม่เคยมีอยู่ในหัวสมองของเราเลย ในเมื่อเราไม่มี “สิ่งนั้น” อยู่ในสมองของเรา แล้วจะคิดออกมาได้อย่างไร คิดอย่างไรก็ยอมคิดไม่ออกอยู่แล้ว ทฤษฎีนี้สามารถทำนายอนาคตทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องตลอดเวลา ถ้าคุณใช้อย่างถูกต้องด้วยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เศรษฐศาสตร์แห่งความเป็นจริงเป็นเช่นไร โปรดติดตามอ่านได้ในหนังสือเล่มนี้

พิชัย จาวลา



สารบัญ

บทที่ 1	ความเชื่อมโยงในมิติเบื้องต้น	11
	จำเป็นต้องผิด	13
	ไม่มีทางเลือก	17
บทที่ 2	คอร์ปชั่น	22
	จะโทษใครดี	24
บทที่ 3	การเห็นปัญหาก่อนที่ปัญหาจะเกิด	27
	รู้เขารู้เรา	29
บทที่ 4	ข้างหลังภาพ	31
	THE SIMPLIEST EXPLANATION IS ALWAYS THE RIGHT ONE	34
	คนละตำรา	35
	ทำใจลำบาก	36
บทที่ 5	จุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดที่ถูกต้อง	39
	เหตุผลที่ไม่ใช่เหตุผล	41
บทที่ 6	สองด้านแห่งความจริง	43
	ใครกำหนดทิศทาง	45
บทที่ 7	จิตวิทยาการลงทุนในตลาดเก็งกำไร	47
	ราคากำหนดสถานการณ์-ข่าวสาร	51

ตัวอย่าง ราคามาก่อนข่าว.....	54
ทำนายอนาคต	58
สิ่งสำคัญที่สุดที่ถูกกละเลย.....	59
บทที่ 8 อย่างไรเรียกว่า “ไม่เป็น MASS”	61
ตรงไหนจึงจะไม่เป็น MASS.....	62
ความหมายของ MASS.....	64
กำลังใจ.....	64
บทที่ 9 ระดับต่างชาติดที่ต้องมองตาม	67
บทที่ 10 อนาคตที่ไม่คาดคิด	73
วิธีคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของสิ่งที่เห็นด้วยตา	
จะทำนายอนาคตได้หรือไม่	74
พลังจิตแห่งตลาดเก็งกำไร	75
ความสำคัญของทฤษฎีนี้.....	76
บทที่ 11 ความจริงแท้ตามความหมายของ	
QUANTUM PHYSICS	79
ทฤษฎี QUANTUM PHYSICS.....	81
QUANTUM PHYSICS กับศาสนา	82
QUANTUM PHYSICS	
กับเศรษฐศาสตร์แห่งความจริง	86
บทที่ 12 ซื้อมากทำให้ราคาขึ้น ขายมากทำให้ราคาลงจริงหรือ	87
ตัวอย่าง	89
บทที่ 13 เหตุซ้ำ ผลไม่ซ้ำ ความรู้ที่ไม่ใช่ความรู้	91
บทที่ 14 จิตวิทยา ครั้งที่ 3	95

	เหมือนกับว่าราคาเคลื่อนตัวไปด้วยเหตุผล	
	แต่ก็ยังคงเคลื่อนตัวไปด้วยจิตวิทยา	97
	เหมือนกับว่าเห็นเหตุผลอยู่แล้ว ก่อนราคาปรับตัว	
	แต่ก็เป็นเหตุผลที่เราไม่ใช้	98
	ความหมายของ จิตวิทยาครั้งที่ 3	101
บทที่ 15	วิธีเคลื่อนตัวของราคากับความรู้ที่เกิดขึ้น	102
	การซ้อนทับกันของแต่ละตลาดถึงกำไร	102
	ผลกระทบจากราคา VS ผลกระทบจากการบริหาร	103
บทที่ 16	ราคากำหนดสถานการณ์ข่าวสารอยู่ตลอดเวลา	109
	การออกข่าวอย่างรู้เท่าทัน	112
	3 แบบของคำอธิบายตามหลังราคา	113
บทที่ 17	เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดกับราคาที่เคลื่อนไหว	115
	สถานการณ์ 2 แบบ	118
บทที่ 18	การผสมตัวของผู้ชนะในตลาดถึงกำไร	119
	ความว่างเปล่าที่เต็มไปด้วยศักยภาพ	121
	ที่ได้กำไรเพราะกำลังเป็นส่วนน้อยอยู่	122
	บางช่วงเวลาเหมือนกับว่า MASS ได้กำไรอยู่	125
	ตัวอย่าง	126
บทที่ 19	ทุกสถานการณ์คือภาพสะท้อนของจิตใจเราในด้านกลับ	129
	อะไรคือถูก อะไรคือผิด	130
บทที่ 20	ALL FOR ONE ONE FOR ALL	133

บทที่ 21	ราคาคูหนี่ที่เคลื่อนไหวสอดคล้องกับข่าว ก็ยังคงเคลื่อนตัวไปในทิศทางที่ MASS ขาดทุนอยู่ตลอดเวลา	135
	ปัจจัยพื้นฐานกับการขึ้นลงของหุ้น	141
บทที่ 22	มิติคู่ขนานแห่งความจริง	145
	อธิบายอย่างไรก็ต้องเชื่ออยู่ดี	146
	สถานการณ์เปลี่ยน ราคาไม่เปลี่ยน สิ่งี่เปลี่ยนคือความรู้	148
	อธิบายด้วยกราฟ	149
	ความจริงที่ลึกล้ำ	151
	เศรษฐกิจทางตรง VS เศรษฐกิจจากราคา	152
	ความรู้ที่แท้จริง	155
บทที่ 23	ความเป็น “หนึ่ง”	159
บทที่ 24	สู่การยกระดับทางความคิด	163
	กรอบความคิด	163
	เศรษฐศาสตร์แห่งนอสตราดามุส	164
	ตัวอย่าง	166
	ทำนายอนาคต	167
	โลกอนาคต	168
บทที่ 25	สู่โลกแห่งความจริง	169
	สงบสยบเคลื่อนไหว	174
	ภาคปฏิบัติ	175
	สรุปเนื้อหาย่อๆ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แห่งความจริง	177

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1

ทัศนคติคนไทยในการแยกแยะระดับคนต่างชาติ 69

แผนภาพที่ 2

เปรียบเทียบความสมดุลด้านกำไร-ขาดทุนของ MASS
กับระดับผู้ชนะ 123

แผนภาพที่ 3

กราฟแสดงราคาของหุ้นตัวหนึ่ง 124

แผนภาพที่ 4

กราฟแสดงราคาน้ำมัน BRENT ทะเลเหนือกรณีไม่มีเหตุ
หรือเกิดเหตุเครื่องบินชนตึกเวิลด์เทรดในนิวยอร์ก 136

แผนภาพที่ 5

กราฟแสดงการเคลื่อนที่ของราคาที่กำลังล่องสถานการณ์ 150

แผนภาพที่ 6

กราฟแท่งลูกศรแสดงองค์ความรู้ต่างระดับ
(ก) 156
(ข) 157



ในช่วงชีวิตของคนเราจากอดีตถึงปัจจุบัน มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันมาเป็นเนื้อเดียวกันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ถ้าคุณนิยามวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับการย้อนเวลาไปเปลี่ยนแปลงอดีต พอกลับมาปัจจุบันทุกสิ่งก็ได้เปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน ซึ่งหมายความว่า จากอดีตทุกจังหวะชีวิตของคุณที่ต่อเนื่องกันมา ทำให้คุณเป็นคุณในวันนี้ คุณไม่สามารถตัดหรือเปลี่ยนช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งในอดีตออกไป โดยที่คุณยังเป็นคุณแบบนี้ในวันนี้ได้ ทั้งอาชีพ ฐานะความเป็นอยู่ เพื่อน ฯลฯ รวมถึงความคิดในสมองคุณ เพราะวิถีคิดของคนเรานั้นเอง ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในอดีต เคยมีชีวิตมาอย่างไรผ่านอะไรมา วันนี้เราจึงมีความคิดแบบนี้ เมื่ออดีตถูกเปลี่ยน ความคิดเราในวันนี้ก็จะเปลี่ยนไปด้วย

ในทางเศรษฐศาสตร์ก็เช่นกัน ทุกเรื่องและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ดูเป็นเรื่องราวๆ ท่อนๆ แยกออกจากกัน แท้จริงแล้วมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกันอย่างแยกออกจากกันไม่ได้

ถ้าเราดูเป็นท่อนๆ เรื่องๆ หรือช่วงเดียวก็จะอธิบายสรรพสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะมันต่อเนื่องเชื่อมโยงกันหมด แต่ละเรื่องไม่ได้บังเอิญเกิดขึ้น และดำเนินต่อๆ กันมา เราไม่สามารถเปลี่ยนสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอดีตใดๆ โดยไม่ทำให้ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปด้วยได้ เช่นเดียวกับชีวิตของคนเรา

ลองแบ่งแยกเรื่องราวสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. ประมาณ 2524-2543 ออกเป็น 5 ยุคใหญ่ๆ ย้อนถอยหลังไปจากปัจจุบัน เป็นยุค IMF, ยุคเปิดเสรีทางการเงิน BIBF, ยุคหลังวิกฤติอ่าวเปอร์เซีย, ยุคเศรษฐกิจบูม ปี 30-33 และยุคก่อนเศรษฐกิจบูมสมัยนายกฯ เปรม ยุค IMF มีผลมาจากยุค BIBF ช่วงนั้นเรากู้เงินจากต่างประเทศผ่านธุรกรรม BIBF โดยไม่ได้ป้องกันความเสี่ยงของค่าเงินมาลงทุนเชิงกำไรเกินตัวทั้งในภาคการผลิตจริงและในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ทั้งๆ ที่ OVER SUPPLY มากอยู่แล้ว มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดสูง พึ่งพาเงินทุนระยะสั้นจากต่างประเทศมากเกินไป และขาดฐานเงินออมในประเทศ

ประการสำคัญก็คือ ขณะที่เรากำลังทำผิดอยู่ดังที่อธิบายมาข้างต้น เรากลับคิดว่าเรากำลังทำถูกอยู่และเดินมาถูกทางแล้ว แม้มีปัญหาอยู่ ใครๆ ก็รู้ แต่ก็คิดว่าแก้ไขได้ และอนาคตเศรษฐกิจจะดีขึ้น กว่าที่รู้ตัวว่าทำผิดพลาดจนส่งผลให้เกิดยุค IMF ขึ้น ความเสียหายก็เกิดไปแล้ว เรากู้เงินต่างประเทศดอกเบี้ยถูกผ่าน BIBF โดยคิดว่าระบบตะกร้า เงินที่มีกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนแทรกแซง จะรักษาระดับค่าเงินบาทที่ประมาณ 25 บาทเอาไว้ได้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยไปเฟี้ยวให้ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ก็เฟี้ยวต่อให้เอกชนกู้เงินได้ แถมกู้มาลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่กำลัง OVER SUPPLY อยู่แล้วก็ได้ ธนาคารพาณิชย์ยอมรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ในราคาสูง โดยหลายครั้งไม่ค่อยได้พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการเท่าไรนัก เพียงแต่ดูบุคคลผู้กู้ และทรัพย์สินจำนอง โดยคิดว่าราคาจะไม่ลดลง แม้แต่ในช่วงสุดท้ายก่อนที่จะปล่อยค่าเงินบาทลอยตัว เมื่อเห็นต่างประเทศขายเงินบาทมาก ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ย้งเอาเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ

ไปแทรกแซงปกป้องค่าเงินบาทในตลาด OFFSHORE โดยคิดว่าจะชนะ จนเงินทุนสำรองหมดขาดทุนมากมาย นั่นหมายถึงแม้ในวันสุดท้ายก็ยังไม่เห็นว่า ที่ผ่านมาระสร้างปัญหาอยู่ แต่คิดว่าที่ผ่านมาระทำถูกต้องแล้ว และตอนนี้กำลังเจอปัญหานักเก็งกำไรต่างชาติ ใจดีเก็งกำไรค่าเงินบาท โดยมองไม่เห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ที่พื้นฐาน

จึงเป็นการคาดการณ์อนาคตผิดพลาดร่วมกันตั้งแต่หัวถึงหาง ตั้งแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยถึงภาคเอกชน โดยที่ภาคเอกชนไม่สามารถโทษภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวได้ต่อวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

๕ จำเป็นต้องผิด

ได้อธิบายแล้วว่ายุค BIBF ส่งผลให้เกิดยุค IMF อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เราทำอย่างนั้นในวันนั้นย่อมส่งผลให้เกิดอย่างนี้ในวันนี้ คนเราต้องรับผลจากสิ่งที่เรากระทำไว้อยู่แล้ว ไม่ว่านายกะจะชื่ออะไร ยุค IMF มีผลมาจากยุค BIBF แต่ยุค BIBF ก็ถูกสถานการณ์บีบบังคับให้เกิดขึ้น อันเป็นผลต่อเนื่องเชื่อมโยงมาจากยุควิกฤติอ่าวเปอร์เซีย และยุคเศรษฐกิจบูมสมัยนายกฯ ชาติชาย

ดูแล้วเหมือนกับว่าอะไรๆ ที่ได้ทำในช่วงปี 37-38 จะผิดพลาดไปเสียหมดทำไมเราถึงได้ทำผิดพลาดขนาดนั้นโดยไม่รู้ตัว ขณะที่กำลังทำผิดอยู่ ก็คิดว่ากำลังทำถูกต้อง สิ่งที่เราทำในเวลานั้น นอกจากเป็นเรื่องของการคาดการณ์อนาคตดีเกินไปและผิดพลาดแล้ว เรายังสามารถมองในแง่ของความจำเป็นที่ต้องกระทำ สิ่งที่เราเรียกว่าผิดอีกด้วย เพราะถ้าไม่ทำแล้วจะเกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจขึ้น เนื่องจากเราได้พลาดมาก่อนหน้าในปี 30-33 ยุคเศรษฐกิจบูม ที่ปล่อยให้ราคาอสังหาริมทรัพย์สูงขึ้นมากและเร็วเกินไป จากการเก็งกำไรโดยอุตสาหกรรมตามไปรองรับไม่ทัน

พอเศรษฐกิจบูมถูกตัดช่วงลงในวันที่ 2 สิงหาคม 2533 ที่เริ่มเกิดวิกฤติอ่าวเปอร์เซีย ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ตกลงเรื่อยๆ เริ่มส่งผลกระทบต่อกิจการอสังหาริมทรัพย์ ทำให้ขาดสภาพคล่อง เม็ดเงินต่างประเทศหยุดไหลเข้า

มาลงทุนต่อ นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ซื้ออสังหาริมทรัพย์ติดไว้ในราคาสูงและ
แบกดอกเบี้ยอยู่ เกิดสภาพเงินตึงในระบบ มีความต้องการขายอสังหาริมทรัพย์
มากกว่าซื้อ ขาดเม็ดเงินใหม่ในระบบที่จะเข้ามาพยุงสถานการณ์ เพราะต่าง
ก็ถนัดตัวพลาดไปแล้วทั้งธุรกิจเอกชนรวมถึงธนาคารพาณิชย์ ถ้าไม่สามารถหา
เม็ดเงินใหม่มาใช้เงินเก่าได้ ธุรกิจก็จะล้มเป็นลูกโซ่ จึงเป็นความจำเป็นด้วย นอก
จากความผิดพลาดที่ต้องเปิด BIBF หาเม็ดเงินใหม่มาใช้เงินเก่า มาลงทุน ใน
ภาคธุรกิจทั้งในภาคผลิตจริงและภาคเก็งกำไร ทั้งๆ ที่รู้ว่าธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
ก็ OVER SUPPLY อยู่แล้ว แต่ถ้าไม่เปิด BIBF หาเม็ดเงินใหม่มาใช้เงินเก่า
ธุรกิจก็จะล้มเป็นลูกโซ่ เศรษฐกิจก็จะเสียหาย

แม้ว่าจะเป็นวิธีที่ถูกต้องและเป็นวิธีแก้ปัญหาก็ตรงที่สุดที่จะให้ SUPPLY
ที่ล้นอยู่ลงไปหา DEMAND เศรษฐกิจก็จะเดินหน้าต่อไปได้ คือ การปล่อยให้
ใครที่จะต้องล้ม ล้มไปให้หมด เพราะเราพลาดไปแล้วในยุคเศรษฐกิจบูมปี 30-
33 ความไม่สมดุลของ DEMAND SUPPLY โดยเฉพาะในภาคอสังหาริมทรัพย์
และความไม่สอดคล้องของอุตสาหกรรมต่อราคาอสังหาริมทรัพย์ได้เกิดไปแล้ว
การปล่อยให้ใครจะล้มต้องล้มไปให้หมดเป็นสิ่งที่ธนาคารพาณิชย์ในยุคหลัง
เศรษฐกิจบูม สมัยนายกฯ ชัดิชายได้ทำในขณะนั้นอยู่แล้ว คือการจำกัดสินเชื่อ
ต่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โครงการใหม่ๆ เพราะเห็นว่ามากเกินไปอยู่แล้ว และ
ยังไม่ปล่อยให้เพิ่มต่อโครงการเก่าที่อ่อนแอ แม้เป็นโครงการที่ติดพันมาจากช่วง
เศรษฐกิจบูมก็ตาม แต่วิธีแก้ปัญหานี้เป็นวิธีแก้ปัญหาก็ว่าต้องเจ็บปวดจาก
เศรษฐกิจที่ทรุดลงเพื่อเดินหน้าต่อไป โดยปล่อยให้คนไม่แข็งแรงล้มไป

ยังมีวิธีแก้ปัญห่อีกแบบหนึ่ง คือการให้ DEMAND ขึ้นไปหา SUPPLY
แทน ซึ่งวิธีนี้จะไม่ค่อยเจ็บปวด ถ้าทำได้สำเร็จ และเราก็เลือกใช้วิธีนี้ เมื่อ
เราเห็นโอกาสในปี 37-38 ที่เม็ดเงินต่างชาติไหลเข้าท่วมเอเชีย หุ่นขึ้นถึง 1,700
จุด เป็นภาวะที่เราไม่ได้กำหนดให้เกิดขึ้นได้เอง และเมื่อได้เกิดขึ้น เราก็คิดว่า
สถานการณ์ต่างๆ ดีแล้ว จึงคิดว่านโยบายเข้มงวดแบบที่ใช้ในปี 34-36 ไม่จำเป็น
แล้ว เอเชียในสายตาต่างชาติยังคงน่าลงทุนอยู่ จึงปล่อยให้เงินทุนนอกดอกเบี้ยถูก

มาใช้เสริมสภาพคล่องมาลงทุนแม้ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่ OVER SUPPLY อยู่แล้วได้อย่างเสรี โดยคาดว่า DEMAND จะมากขึ้นในอนาคตจนชนกับ SUPPLY เอง แค่นั้นยังไม่พอยังขยายธุรกิจกันเพิ่มขึ้น เพื่อไปรองรับความต้องการที่คาดว่าจะมีมากกว่านั้นในอนาคต ธุรกิจที่ไม่เป็นหนี้ก็เริ่มสร้างหนี้กันมาก ในยุคนี้ (ประเด็นผิดพลาดที่สำคัญที่สุด คือ การกู้เงินสกุล US DOLLAR มาลงทุนและเก็งกำไรในประเทศ โดยไม่มีการป้องกันความเสี่ยงของค่าเงิน ทำให้ธุรกิจที่ดีมากมายต้องล้มลงถ้าสมมุติว่าเราไม่ได้กู้เงินนอกมา การปรับสมดุลย์ของกลไกการเก็งกำไรในระบบเศรษฐกิจจะไม่รุนแรงขนาดนี้) ภาครัฐคาดว่าจะการบริหารในช่วงปี 37-38 นั้น เป็นวิธีแก้ปัญหากว่าไปในตัว โดยไม่ทำให้ใครเจ็บปวดด้วย แต่ก็เป็นการคาดคิดว่าสิ่งที่ทำในปี 37-38 จะทำให้เราอดกันทั้งหมด แต่กลับเป็นการเพิ่มปัญหาไม่รู้ที่เท่า เป็นการพลาดซ้ำสอง และวันนี้เราก็ต้องกลับมาแก้ปัญหาแบบบีบให้ SUPPLY ลงไปหา DEMAND แบบปล่อยให้ใครที่ต้องล้มล้มไป ตามเงื่อนไข IMF อยู่ดี

ในมุมนกลับ เมื่อเม็ดเงินต่างชาติไหลเข้าท่วมเอเชียหุ้นไทยขึ้นไปถึง 1,700 จุด ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแบบนี้โดยที่เราไม่ได้กำหนดขึ้น ก็ย่อมบีบบังคับให้เราไม่สามารถบริหารแบบเดิมเหมือนปี 34-36 ได้อีกต่อไป แต่จำเป็นต้องบริหารให้สอดคล้องไปตามสถานการณ์ด้านดีที่เกิดขึ้น

จะเห็นว่าไทยเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นในยุค IMF เพราะการกระทำผิดพลาดในยุค BIBF แต่ที่เราต้องกระทำอย่างนั้นในยุค BIBF ก็เพราะเราพลาดมาก่อนหน้าอีกเช่นกัน ในยุคเศรษฐกิจบูมสมัยนายกฯ ชชาติชายปี 30-33 ยุคนั้นเราบริหารประเทศแบบเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว แบบขายของเก่ากินการกระจายรายได้ไม่ดี เพราะมีการเติบโตแต่เพียงภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้เรายังปล่อยให้ราคาอสังหาริมทรัพย์ขึ้นเร็วและแรงไปโดยอุตสาหกรรมตามไม่ทัน ซึ่งส่งผลมาจนทุกวันนี้ เราเคย EXPORT อะไร เมื่อปี 30 เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ปี 38 จนถึงปัจจุบัน เราก็กัง EXPORT เหมือนเดิมหรือเปลี่ยนแปลง

ไม่มาก ทั้งๆ ที่ราคาส่งหาริมทรัพย์เพิ่มเป็น 10 เท่าแล้ว ค่าแรงก็สูงขึ้น แต่เราไม่สามารถพัฒนา EXPORT ของเราให้ขึ้นมารองรับราคาส่งหาริมทรัพย์ที่สูงขึ้นมากได้ คือเป็นการผลิตสินค้าคุณภาพดีขึ้น ราคาสูงขึ้น แบบประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลาย เราจึงต้องพยายามลดต้นทุนแทนด้วยการลดค่าแรง ใช้แรงงานเด็ก ฯลฯ และยังคงต้องผลิตสินค้าแข่งกับจีน เวียดนาม เหมือนเดิม เหมือนปี 30 ทั้งๆ ที่ต้นทุนในวันนี้ของเขาถูกกว่าเรามาก

การปล่อยให้ราคาส่งหาริมทรัพย์ขึ้นเร็วและแรงนั้น ประเทศที่เจริญแล้วจะไม่ปล่อยให้เกิดสภาพนี้ขึ้นในประเทศเขา เพราะเป็นการสร้างปัญหาในอนาคต ราคาส่งหาริมทรัพย์จะเป็นตัวสนับสนุนอย่างสอดคล้องกับภาคเศรษฐกิจจริง

ชีวิตจริงถ้าคุณจะต้องเกิดจากการทำงานค้าขาย ผลิต ส่งออก ให้ประเทศชาติเจริญด้วย ไม่ใช่ซื้อส่งหาริมทรัพย์เก็บไว้แล้วนอนรอให้คนมาซื้อต่อ การเพิ่มขึ้นของราคาส่งหาริมทรัพย์ในประเทศที่เจริญแล้วก็เกิดได้ แต่เกิดหลังจากภาครัฐได้กดราคาไว้เต็มที่แล้วผ่านทางกฎหมาย นโยบาย เช่น จำกัดสิทธิการถือครองส่งหาริมทรัพย์ ซื้อแล้วต้องทำประโยชน์ ปล่อยว่างเปล่าไม่ได้ มิฉะนั้นต้องจ่ายภาษีหนักๆ แบ่ง ZONING เก็บภาษีทรัพย์สิน ฯลฯ เพื่อให้คนซื้อส่งหาริมทรัพย์แล้วได้ราคาคุ้มค่า เหมาะสมกับธุรกิจ ไม่ใช่แพงเกินไปจนลงทุนอะไรก็ไม่คุ้ม ต้นตอของปัญหาทั้งหมดจึงเกิดในยุคนายกฯ ชาติชายนี่เอง เป็นเศรษฐกิจฟองสบู่ ต่างชาติระดับมูตีสี่ที่เขาเห็นปัญหาเหล่านี้ของเราก่อนที่วิกฤติเศรษฐกิจจะเกิด รวมกับปัญหาใหม่ในยุค BIBF จึงออกมาเตือนว่าเราจะมีปัญหาทางเศรษฐกิจเหมือน MEXICO จึงทยอยถอนการลงทุนออกไป ในขณะที่เรายังซื้ออยู่ ยังมองไม่เห็นปัญหา

แล้วทำไมในยุคนายกฯ ชาติชายเราถึงได้บริหารผิดพลาดอย่างนั้น ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นเรื่องของความจำเป็นและไม่มีทางเลือกอีกเช่นกัน เพราะเป็นผลสืบเนื่องเชื่อมโยงมาจากการวางรากฐานเศรษฐกิจไว้ดีของยุคนายกฯ เปรม จึงเป็นภาวะที่เราไม่ได้กำหนดขึ้นได้เอง แต่เกิดจากการแห่

ลงทุนของต่างชาติ เนื่องจากเราเพิ่งเปิดประเทศและเพิ่งเป็นประชาธิปไตยเต็มใบใหม่ๆ ยังมีทรัพยากรธรรมชาติเหลือเฟือ ค่าแรงถูก อสังหาริมทรัพย์ถูก ต้นทุนต่ำจึงเข้ายวนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน นับเป็นภาวะที่ควบคุมลำบาก ที่จะไม่ให้เศรษฐกิจร้อนแรงเกินไป ถ้าออกนโยบายคุมเข้ม เม็ดเงินต่างชาติก็อาจข้ามหัวไปลงทุนที่อื่นหมด ประชาชน นักธุรกิจก็จะหาว่ารัฐบาลบริหารไม่เป็น ทั้งๆ ที่เป็นนโยบายที่ถูกต้องสำหรับระยะยาว

เมื่อราคาได้ปรับตัวขึ้นในทุกๆ ด้าน ทั้งอสังหาริมทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ รายได้จากธุรกิจ ฯลฯ จากการแหล่งทุนของต่างชาติกับของคนไทยด้วยกันเอง ที่มีการซื้อ-ขายเก็งกำไรสูงมากในช่วงปี 2532-2533 จนราคาดัชนีและราคาอสังหาริมทรัพย์สูงเกินไป ไม่รองรับกับผลตอบแทนจากการลงทุน เกิดความ OVER SUPPLY จึงทำให้ราคาอสังหาริมทรัพย์และราคาดัชนีในตลาดหลักทรัพย์ต้องตกลงไปตามสภาพอยู่แล้วไม่ว่าจะเกิดวิกฤติอ่าวเปอร์เซียขึ้นมาหรือไม่ก็ตาม

คราวนี้เราจะเห็นภาพรวมในกรอบใหญ่ระดับเบื้องต้นเท่านั้น โดยจะเห็นภาพอย่างละเอียดเมื่ออ่านจบจบ เพื่อให้การคิดหรือมุมมองต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบ 10 กว่าปีที่ผ่านมาได้เข้ามาอยู่ในกรอบที่ถูกต้อง ไม่ไปเน้นเรื่องความมั่นใจ ทำให้เงินทุนไหลเข้า-ออก หรือเน้นเรื่องคอร์ปชั่น ฯลฯ ซึ่งจะกล่าวถึงในบทต่อไป

๖ ไม่มีทางเลือก

เขียน ปี 2540

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ต่างๆ จากอดีตถึงปัจจุบันมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ทิศทางการบริหารที่เป็นไป ล้วนแต่ถูกบีบบังคับอย่างไม่มียางเลือกมาจากอดีตทั้งสิ้น ในหลักคิดนี้ เราจึงไม่สามารถพูดได้ว่า เวลานั้น ถ้าไม่ปล่อยค่าเงินลอยตัวเราก็คงไม่เสียหาย หรือตอนนั้นไม่มาปิดสถาบันการเงินมากมายทำให้คนตกงาน เศรษฐกิจตกต่ำ หรือในคำพูดคล้ายๆ กันว่า เราทำถูกหรือผิดที่ปล่อยให้ค่าเงินลอยตัว ถูกหรือผิดที่ปิดสถาบันการเงิน แต่แท้

จริงแล้วคือการไม่มีทางเลือก ขอยกตัวอย่างเรื่องการปิดสถาบันการเงิน 58 แห่ง ล็อคเงินฝากประชาชน เงินกองทุนฟื้นฟูไม่พอที่จะพยุงสถาบันการเงินได้ทุกแห่ง เราขาดทุน จากการแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยน จนสถานการณ์การแห่งประเทศไทยคลื่อน การปิด 58 สถาบันการเงินไม่ใช่มีปัญหาเพียง 58 แห่งและที่เหลือไม่มี แต่ในขณะนั้นไม่มีสถาบันการเงินไหนเลยที่ไม่มีปัญหาเพราะปัญหาเกิดที่ระบบ จึงต้องปิดและล็อคเงินฝากประชาชนไว้ส่วนหนึ่ง ให้เงินกองทุนฟื้นฟูเพียงพอที่จะพยุงสถาบันการเงินที่เหลือ มิฉะนั้นถ้าเกิดประชาชนแห่ถอนเงินกันมาก ๆ แล้วสถาบันการเงินไม่มีเงินให้ถอน จะเกิดความโกลาหลจนเสียหายทั้งระบบสถาบันการเงิน

เมื่อเศรษฐกิจกำลังเริ่มตกต่ำแรกๆ มีข่าวลือมากเรื่องสถาบันการเงินของไทยมีปัญหา ในการแก้ปัญหาข้างต้น ที่แรกก่อนสั่งปิด 58 สถาบันการเงิน รัฐบาลได้ประกาศ 10 FIN ที่มีปัญหาออกมาโดยไม่สั่งปิด และก็รู้ว่าประชาชนต้องแห่ไปถอนเงินแน่ จึงได้เตรียมเงินเพียงพอไว้ให้ถอน เพื่อให้ประชาชนสบายใจโดยคิดว่าปัญหาหมดแล้ว และสถาบันการเงินอื่นไม่มีปัญหา และสถานการณ์ก็จะคลี่คลาย แสดงให้เห็นว่าในขณะนั้นทั้งภาครัฐและเอกชนก็ยังคาดไม่ถึงว่าเศรษฐกิจจะตกต่ำถึงขนาดนี้ จึงต้องใช้วิธีแก้ปัญหาทำนองนี้

เรามีความจำเป็นที่จะใช้เงินกองทุนฟื้นฟูพยุงสถาบันการเงินที่มีปัญหา มากมายโดยไม่ยอมให้ล้ม แต่สุดท้ายก็ต้องสั่งปิดส่วนหนึ่งไปทำให้สูญเสียเงินไปมากมาย นอกจากเพราะเราคาดไม่ถึงว่าสถานการณ์เศรษฐกิจจะตกต่ำขนาดนี้แล้ว ยังเป็นเพราะเราใช้ระบบกองทุนฟื้นฟูที่รัฐค้ำประกันเงินฝากของประชาชน ครบทั้ง 100%

ในระบบบาทเกิดที่ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องขายหรือซื้อเงินดอลลาร์ เมื่อมีผู้นำเงินบาทมาแลกอย่างไม่จำกัดจำนวนอยู่แล้ว พอเอกชน EXPORT ได้ดอลลาร์มา หรือต่างชาตินำเงินสกุลดอลลาร์เข้ามาลงทุน ก็นำดอลลาร์มา แลกเงินบาท ดอลลาร์ก็มาอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ หรือกรณี IMPORT หรือต่างชาติถอน การลงทุนกลับประเทศ

ก็สามารถนำเงินบาทมาแลกดอลลาร์โดยทางธนาคารก็ต้องขายให้ ที่ผ่านมามาตลอดปี 30-39 ต้นๆ ปี เงินดอลลาร์เข้าจะมากกว่าออก เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยจึงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามความเป็นจริงแล้ว แม้ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่อุดหนุนเอาเงินทุนสำรองระหว่างประเทศไปแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยนจนขาดทุน เงินบาทก็ต้องอ่อนลงอยู่แล้ว เพราะในระบบของเรา ถ้าต่างชาติต้องการเงินดอลลาร์ทั้งหมดในเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ โดยนำเงินบาทมาแลกอย่างต่อเนื่องเราก็ต้องขายให้อยู่แล้ว แต่ประเด็นไม่ได้อยู่ที่ว่าเมื่อต่างชาติซื้อเงินดอลลาร์จากเงินทุนสำรองเราไปจนหมดแปลว่าเราต้องเจ๊ง เราอาจได้กำไรก็ได้ถ้าเงินบาทแข็งขึ้นในอนาคต เมื่อครบกำหนดสัญญาขายล่วงหน้าเราก็ซื้อคืนมาได้โดยใช้เงินบาทน้อยลง หรืออาจมีต่างชาติอื่นๆ เอาดอลลาร์เข้ามาแลกเงินบาทอีกก็ได้ แต่กรณีที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย ต่างชาติชนชาติ เพราะเขาขายเงินบาทที่ 25 บาท/USD เงินบาทก็อ่อนลงไปเรื่อยๆ นั่นเป็นเพราะเขาเห็นสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดในทางเลวร้ายในอนาคต จากสิ่งที่เราได้กระทำในขณะที่เรายังไม่เห็น เขาจึงกล้าเดิมพันเงินก้อนใหญ่ ดังนั้นหากคิดว่าธนาคารแห่งประเทศไทยไม่เอาเงินทุนสำรองไปแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยนในตลาด OFFSHORE จนหมด เราก็ไม่ต้องลดค่าเงิน จึงไม่ใช่ความคิดที่ถูกต้อง

ลองมาดูรายละเอียดของปัจจัยที่บีบบังคับกันมาอย่างไม่มีทางเลือกโดยเราไม่สามารถบริหารเศรษฐกิจไปตามใจเราเองได้ ได้แก่บริหารตามหลังสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่ได้กำหนดสถานการณ์ได้เอง มีปัจจัยรอบข้างต่างๆ ที่บีบบังคับจนบางครั้งแม้รู้ว่าทำไม่ค่อยถูก แต่ก็ทำให้ถูกไม่ได้ เช่น สมมุติว่าปี 38 ทีมเศรษฐกิจในรัฐบาลซึ่งตอนนั้นคือ รัฐบาลชวน หลีกภัย รู้ตัวว่ากำลังเดินทางผิดอยู่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องรีบตัดงบประมาณจ่าย ลดเป้าการเติบโตทางเศรษฐกิจ ขึ้นดอกเบี้ย คุม SUPPLY ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์อย่างเข้มงวด บีบตัวเองให้เล็กลง ตัดขาดทุน เร่งใช้หนี้ต่างประเทศ รณรงค์ให้ประชาชนใช้ของไทย โดยออกมาอธิบายกับประชาชนว่าเรากำลังเดินทางผิด ถ้าไม่ทำอย่าง